

[Henning Rasmussen]

ministerierne var utrolig velvillige. Det var ordene.

Vi fik også at vide, at det dengang drejede sig om 350 forslag, og at der var mindre end 10 tvivlsspørgsmål tilbage til drøftelse, inden det store forslag blev fremsat. Vent til lovforslaget den 26. november, så skal I bare se, blev der sagt. Det er det forslag, der er til behandling i dag. Det giver mulighed for at lave 29 forskellige projekter inden for hele det kæmpestore kommunale virkefelt; det er ét projekt i gennemsnit pr. frikommune. Nu hjælper det selvfølgelig på antallet, at hver af disse typer af projekter i gennemsnit laves to steder, det bliver så 60 forsøg i alt, sat i forhold til de foreslåede godt 300.

Det er hver femte af de forslag, frikommunerne har sendt ind, der kan gennemføres, når lovforslaget i en eller anden form er vedtaget i begyndelsen af 1986.

Vi vurderer det sådan, at vi er meget langt fra det store, alsidige frikommuneprojekt, som man har lovet landets kommuner og amtskommuner.

Ser man på hvert enkelt af de 29 projekter, er det karakteristisk, at en del af dem er meget små. Man kan forsøgsvis få lov til at betale udgifterne til at bekæmpe muldvarpe og mosegrise ved en afgift på al fast ejendom i kommunen, altså i praksis i al sin enkelthed en lille forhøjelse af ejendomsskatterne. Et andet eksempel: kommunen kan selv få lov til at afgøre, i stedet for amtskommunen, om en lærer i fritidsundervisning opfylder kravene til en underviser.

En række af projekterne giver kun en begrænset reel frihed på grund af vetomuligheder eller ankemuligheder. Det kan være meget godt, og det kan være meget rigtigt i en række tilfælde, men jeg tror ikke, det forøger fornemmelsen af frihed.

En del af projekterne er større og interessante, men det er meget få i forhold til de forventninger, der er skabt. Vi spørger derfor: hvor er de henne, de store, interessante projekter, som kommunerne har sendt ind som forslag? Er de strandet, fordi forslagsstillerne af egen fri vilje har trukket dem tilbage? Er de stadig under utrolig velvillig behandling? Er de ved at blive ændret, så de er acceptable ud fra regeringens synspunkt? Eller kommer de ikke længere, fordi man ikke er interesseret i at fremme dem? Vi ved det ikke, men vi kan bare konstatere, at lovforslaget er

skuffende på baggrund af de store forventninger, vi alle havde, og de løfter, der er givet.

Vi er fortsat positivt indstillet over for frikommunetanken, og vi vil naturligvis arbejde seriøst med lovforslaget. Det kan på nogle områder, men desværre temmelig få, give nogle erfaringer, der kan vise sig at være nyttige.

Der er tre ting, vi især vil se på i udvalget. Den ene er de begrænsninger af politisk art, regeringen har lagt ind i forslaget, bl.a. om at staten som hovedregel ikke vil give eksempelvis den sparede arbejdsløshedsunderstøttelse til en frikommune, hvis en kommune for sine egne penge sætter flere folk i arbejde, eller beslutningen om, at der skal skæres andre steder, hvis et fremt. vil bruge af frigørelsesafgiftsfonden til at fremme erhvervslivet på egnen.

Den anden gruppe af områder, hvor der kan være grund til at se nærmere på det efter vores opfattelse, er dér, hvor der er risiko for, at en gruppe mennesker bliver økonomisk dårligere stillet end folk i samme situation i den øvrige del af landet. Jeg tænker f.eks. på forslaget om, at en frikommune skal kunne beslutte, om en handicappet skal have støtte til at købe en nødvendig bil. Der kan ganske vist ankes til revaliderings- og pensionsnævnet, men giver det tilstrækkelig sikkerhed for en ensartet behandling på det niveau, man har i dag?

Det sidste, jeg vil gøre en bemærkning om, er vurderingen af forsøgene, evalueringen, som det hedder. Vi sagde under behandlingen af det første frikommuneforslag, at vi ønskede en uafhængig videnskabelig vurdering af i al fald de noget større projekter. Så vidt vi kan vurdere ministerens bemærkninger og forslaget, er det ikke ministerens opfattelse. Hvis det er rigtigt, vil jeg gerne sige, at det kan vi fortsat ikke acceptere, og det vil vi arbejde for at få ændret i udvalget.

Og så til slut: vi går altså til udvalgsarbejdet uden nogen større begejstring, fordi frikommuneprojektet, som det ser ud i øjeblikket, bliver begrænset i omfang og derfor kun i beskeden grad vil give den forbedring af det kommunale system og af den kommunale service for borgerne, som vi havde håbet på.

Lis Aaltonen (KF):